

Dværgfalk

Falco columbarius

Smyril

Merlin

Dværgfalken er vidt udbredt i de nordlige egne af Europa, Asien og Nordamerika, men yngler ikke i Grønland. På Færøerne er dværgfalk en fåtallig trækfugl og ynglefugl med en bestand på omkring 25 par. Dværgfalk er opdelt i en række underarter, hvor *F. c. subaeson* yngler på Færøerne og Island, og muligvis i Skotland (Mebs & Schmidt 2006). De fleste bestande er mellemdistancetrækkere,

og i Europa overvintrer dværgfalk i Syd- og Mellemeuropa, inklusive på De Britiske Øer og i det sydligste Skandinavien.

Mærknings- og genmeldingsdata

I alt er 21 dværgfalke ringmærket på Færøerne (fig. 2), flest ved Tórshavn (4), Saksun, Streymoy (3) og Nólsoy (3), mens ni er fanget på skibe i færøske farvande. Den første dværgfalk er ringmærket på Færøerne i 1933 på Mykines, og flest (8) er mærket i 2002 (fig. 4). 28. september 2002 blev syv af i alt 20 dværgfalke fanget på en fiskerbåd cirka 15 sømil vest for Sumba, Suðuroy og bragt i land, hvor de blev ringmærket og sluppet fri 3. oktober i hen-

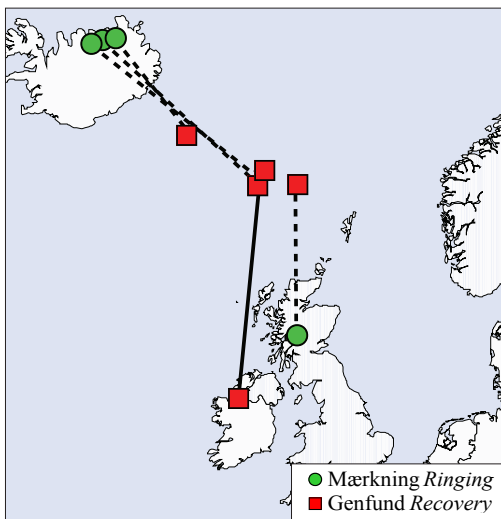

Fig. 1. Samtlige genfund af dværgfalk ringmærket på Færøerne (n=2), og mærkningslokaliteter for dværgfalk ringmærket i udlandet og genmeldt på Færøerne (n=4). Fuldt optrukne linjer angiver direkte træk, mens stiplede linjer forbinder mærknings- og genfundssted. *All recoveries of merlins ringed in the Faroes (n=2), and ringing sites of merlins ringed abroad and recovered in the Faroes (n=4).* Unbroken lines indicate direct migration and dashed lines connect ringing and recovery sites.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 21
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 3 (14%)

Genmeldinger *Recoveries*
Antal genmeldinger *No. of recoveries* 2
- heraf udenfor Færøerne *Recoveries abroad* 1
Antal fugle *No. of individuals* 2
- heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 0
Genmeldingsandel *Proportion recovered* 9,5%
Mærket i udlandet og genmeldt på Færøerne *Ringed abroad, recovered in the Faroes* 4

Ekstremer

Extremes
Højeste alder *Oldest bird* 4 mdr.
Længste afstand *Longest distance*
Irland *Ireland* 883 km

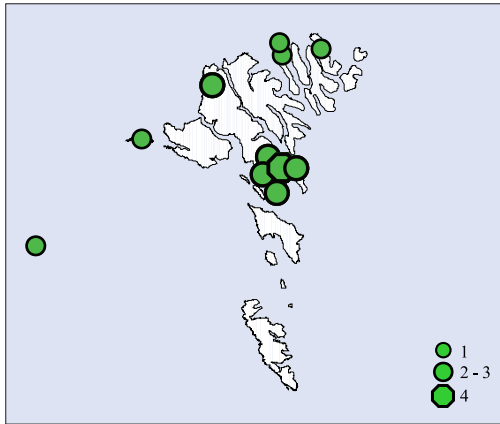

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for dværgfalk ringmærket på Færøerne (n=21). Ringing sites of merlins ringed in the Faroes (n=21).

holdsvis Tórshavn (1), Kirkjubø (2), Sund (2) og Fossadal (2) på Streymoy.

Dværgfalk er ringmærket i perioden 27. februar til 1. november (fig. 3), flest i oktober (8) og juli (4). Af de kønsbestemte fugle (n=11) er 36% hunner og 64% hanner, og blandt aldersbestemte fugle (n=19) er 16% unger, 47% ungfugle (1k) og 37% ældre fugle (2k+). To af fuglene er genmeldt (fig. 1). Fire fugle ringmærket i udlandet er genmeldt på Færøerne (fig. 1).

Træk, overvintring og spredning

En fugl blev ringmærket 29. september 1990 på Viðareiði, Viðoy og aflæst 11. februar 1991 på Skálafjørður, Eysturoy, 29 km sydsydvest for mærkningsstedet. Det andet genfund gælder en af de syv fugle fanget på et skib i 2002. Det var en voksen han, som blev sat fri 3. oktober 2002 i Fossadal, Streymoy, og fundet død 2½ måned senere (15. december) i County Sligo på nordkysten af Irland (fig. 1), 883 km mod syd.

To unger og en voksen dværgfalk mærket i yngletiden i det nordlige Island er genmeldt på eller nær Færøerne om foråret: En unge mærket 5. juli 1984 blev fundet 15. maj 1985 på havet imellem Færøerne og Island, cirka 350 km fra mærkningslokaliteten. En anden unge, mærket 1. juli 1980, blev fundet død 12. marts 1981 på Tvøroyri, Suðuroy. Endelig blev en voksen fugl,

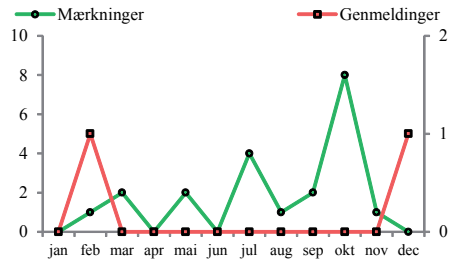

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for dværgfalk ringmærket på Færøerne. Month of ringing (green circles) and recovery (red squares) of merlins ringed in the Faroes.

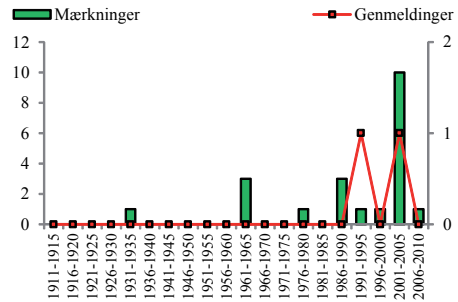

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingsår for dværgfalk ringmærket på Færøerne, i femårsperioder. Year of ringing (green bars) and recovery (red squares) of merlins ringed in the Faroes (five-year periods).

som var mærket 6. september 1957, fundet død 4. april på Skúvoy. En dværgfalk fra Skotland, en nyudklækket hun mærket 22. juni 1996 i højlandet, blev fundet 14. juni 1997 på et skib cirka 100 km øst for Færøerne.

Trækforhold, spredning med mere for den lille færøske ynglebestand er stort set ukendt. Dværgfalke, der om efteråret gæster Færøerne eller færøske farvande, kan overvintring på Færøerne, eller trække videre til De Britiske Øer. Om foråret passerer nogle islandske dværgfalke tilsyneladende Færøerne på vej til yngleområderne. Specielt hvis vejrforholdene er dårlige, ses disse trækfugle på Færøerne. Islandske dværgfalke overvintringer overvejende på De Britiske Øer og i Frankrig, nogle overvintringer dog også på Island (Cramp & Simmons 1980, Wernham m.fl. 2002).

English summary

Merlin is a rare breeding bird and migratory visitor in the Faroes. The population is approximately 25 pairs. The subspecies F. c. subaeson is endemic to Iceland and the Faroes. 21 merlins have been ringed in the Faroes, most in Tórshavn (4), Saksun, Streymoy (3) and Nólsoy (3). Nine have been caught onboard ships in Faroese waters. Of the birds ringed, 16% were chicks, 47% 1st calendar year and 37% older birds. There are two recoveries of merlin ringed in the Faroes. One was ringed on 29 September 1990 in Viðareiði, Viðoy and recorded on 11 February 1991 on Skálafjørður,

Eysturoy, 29 km SSW of the ringing site. The other was ringed along with 6 other merlins caught onboard a ship E of Suðuroy. The ringed bird, an adult male, was released on 3 October 2002 in Fossadal, Streymoy and found dead 2½ months later (15 December) in County Sligo in Ireland, 883 km south of the ringing site. Four merlins ringed abroad have been recovered in the Faroes. Three were ringed in Iceland and one in Scotland. The migratory behaviour and distribution of the Faroese breeding population remains uncertain.